

Opetusmateriaalia pakolaisuudesta Muumi- tarinoiden avulla

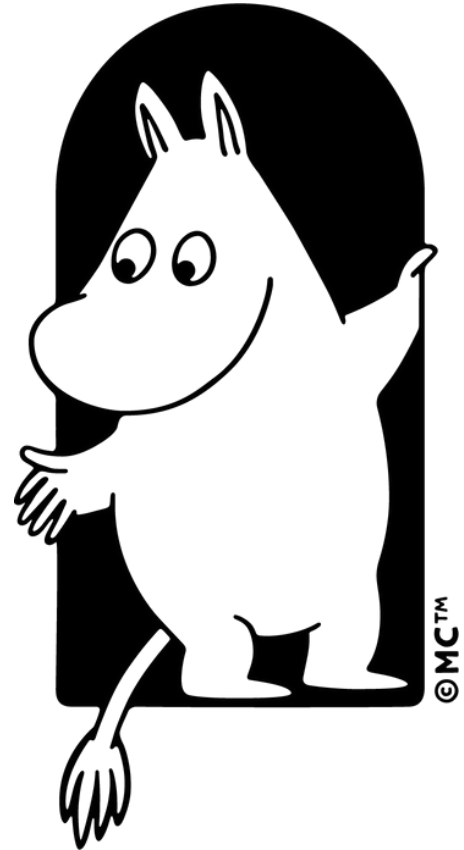
Maailma tuntuu juuri nyt poikkeuksellisen synkältä – enemmän ihmisiä kuin koskaan on joutunut pakenemaan sodan, konfliktien ja vainon vuoksi, uusia kriisejä syntyy, eivätkä vanhat näytä koskaan loppuvan. Miten voimme viestiä nuorille epävarmasta tulevaisuudesta lankeamatta toivottomuuteen?

Taiteilija, kirjailija sekä Muumien luoja Tove Jansson kirjoitti merkittävän osan teoksistaan toisen maailmansodan aikana. Sodan varjo on käsinkosketeltavissa monissa tarinoissa Muumiperheestä, heidän ystävistään ja seikkailuistaan.

Uhkaavan onnettomuuden psykologisista vaikutuksista ja eksistentialismista luonnonkatastrofeilta pakenemiseen, Muumi-tarinat ovat edelleen ajankohtaisia ja korostavat inhimillisyyden ja solidaarisuuden merkitystä maailmassa, joka ei aina ole helppo tai ymmärrettävä. Muumiperhe – Muumitalon ovi aina auki, aina valmiina järjestämään lettukestit – muistuttaa meitä **olemaan uteliaita, ystävällisiä ja rohkeita vastoinkäymisten ja pelon aikoina.**

Maailmassa on aina ollut haasteita, mutta juuri nyt elämme ajassa, jossa pelkoamme käytetään hyväksi. Pelkoon ei voi vastata pelkillä faktoilla negatiivisten tunteiden ollessa voimakkaita. Taiteen, kulttuurin ja tunteiden avulla voimme kohdata pelon ja ohjata ihmisiä kohti positiivista toimintaa maailmamme ja toistemme hyväksi.

Tämän tehtäväpaketin tarkoituksena on auttaa sinua opettamaan maailmasta empatian kautta, sekä luoda muumimainen toivon vastalääke maailmaan, joka voi tuntua vihamieliseltä ja täynnä epäoikeudenmukaisuutta ja konflikteja.

Tehtäväpaketin käyttöohjeet

Materiaali yhdistää kriittisen ajattelun ja itsenäisen tutkimuksen luoviin harjoituksiin, joiden tarkoituksena on edistää oppilaiden **toimijuuden ja empatian tunnetta**. Tehtävien päätteeksi he pystyvät **reflektoimaan omaa rooliaan** maailmankansalaisina ja miettiä, **millä toimilla he voivat muuttaa maailmaa** heille merkityksellisellä tavalla.

Ennen kuin aloitat:

Lue ensin [UNHCR:n Opas stressistä ja traumasta kärsivien pakolaislasten kanssa työskenteleville opettajille](#), varsinkin jos luokkahuoneessasi on pakkomuuttotauksia oppijoita.

Oppituntisarja:

- Aloita katsomalla **UNHCR:n videot pakkomuuttoon liittyvistä käsitteistä** ja käymällä läpi niihin liittyvät keskustelumonisteet. Luotettavista lähteistä tulevat faktat ja tilastot auttavat ymmärtämään pakolaisten, turvapaikka- ja maahanmuuttoaiheita.
- Alla oleva **tehtäväopas** sisältää ideoita kirjoittamiseen, tutkimukseen ja keskusteluun perustuviin harjoituksiin, joiden avulla pakolais-, turvapaikka- ja maahanmuuttoaiheet tuodaan lähemmäs 15–18-vuotiaiden jokapäiväistä elämää rohkaisten heitä toimimaan. Aktiviteetit vaihtelevat pituudeltaan, ja ne voidaan integroida moniin opetusympäristöihin koulussasi ja sen ulkopuolella.
- Jatka lukemalla **ensimmäinen Muumi-kirja, Muumit ja suuri tuhotulva**. Oppilaita kannustetaan sijoittamaan tarina toisen maailmansodan aikaiseen kontekstiin sekä pohtimaan sen siteitä nykyiseen globaaliin pakolaistilanteeseen.
- Tehtäväopasta seuraavat **luovan kirjoittamisen harjoitukset** kannustavat oppilaita tutkimaan ja pohtimaan UNHCR:n tehtävien ja Muumi-tarinan herättämiä kokemuksia ja tunteita.

Lyhyempi oppitunti:

- Suosittelemme, että oppilaat lukevat **ensimmäisen Muumi-kirjan, Muumit ja suuri tuhotulva**, omalla ajallaan ennen oppituntia.
- Oppitunnilla voit katsoa **UNHCR:n videot pakkomuuttoon liittyvistä käsitteistä** oppilaiden kanssa, vastata mahdollisiin kysymyksiisi ja selvittää yleisiä väärinkäsityksiä tarjottujen materiaalien avulla.
- Jatka **luovan kirjoittamisen harjoituksilla** ja yhteisellä pohdintahetkellä.

Klikkaa
kuvaa
katsoaksesi
videot!

Käsitteet

Pakolaiset

Pakolaiset ovat konflikteja ja vainoa pakenevia ihmisiä.

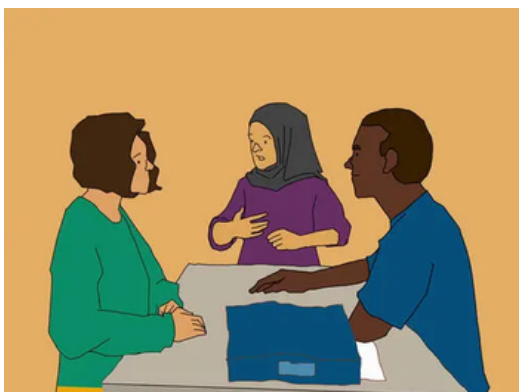
Maahanmuuttajat

Maahanmuuttajia ovat ihmiset, jotka muuttavat maasta toiseen. Muuton syy ei välttämättä liity konfliktiin tai vainoon.

Maansisäiset pakolaiset

Maansisäiset pakolaiset etsivät turvaa muualta oman maansa sisällä.

Turvapaikanhakijat

Turvapaikanhakijat hakevat kansainvälistä suojelua sodalta ja vainolta.

UNHCR
YK:n pakolaisjärjestö

UNHCR
The UN Refugee Agency

OPETUSMATERIAALIA PAKOLAISUUDESTA

15-18-VUOTIAAT TEHTÄVÄOPAS

Lisää opetusmateriaalia on osoitteessa: pakolaisapu.fi/koulut/

© 2019 UNHCR

ENNEN ALOITTAMISTA

Huomautus pakolaisten, turvapaikanhakijoiden ja maahanmuuttajien huomioon ottamisesta opetuksen suunnittelussa:

Ennen kuin tunneillasi tehdään pakolaisiin, turvapaikkoihin, kansallisuuteen ja maahanmuuttajiin liittyviä harjoituksia, mieti oppilaitasi. Onko heidän joukossaan pakolaisia, turvapaikanhakijoita tai henkilöitä vailla kansalaisuutta?

Jos on, sinun kannattaa ehkä puhua heidän ja heidän vanhempiansa (oppilaiden iän mukaan) kanssa. Jos mahdollista, ota huomioon vanhemmilta ja oppilailta saamasi ideat ja palaute opetuksessasi. Pyydä heitä vastaamaan kysymyksiin, mutta vain, jos he ovat selvästi ilmaisseet, että ovat halukkaita vastaamaan kysymyksiin tai puhumaan näistä aiheista.

Kansalaisuudettomilla henkilöillä ei ole minkään valtion kansalaisuutta. Kansalaisuudettomuuteen on monia syitä. Esimerkiksi joissakin maissa etnisiä tai uskonnollisia ryhmiä ei tunnusteta maan

kansalaisiksi sen lainsäädännössä. Jotkut lapset syntyvät sen maan ulkopuolella, jonka kansalaisia heidän vanhempansa ovat, eivätkä saa vanhempiensa maan tai syntymämaansa kansalaisuutta. Joissakin maailman maissa on voimassa lainsäädäntö, jonka mukaan äidin kansalaisuus ei siirry lapsille.

Kansalaisuudettomilla ihmisillä voi olla vaikeuksia perusoikeuksiensa toteutumisessa. Niitä ovat muun muassa liikkumisenvapaus sekä oikeus opiskeluun, terveydenhoitoon ja työhön. Ilman näitä välttämättömyyksiä he kohtaavat usein vastoinkäymisiä ja pettymyksiä.

Jos luokassasi on kansalaisuudettomia oppilaita, käytä harkiten ”maan” ja ”kansalaisuuden” kaltaisia sanoja. Niiden sijaan voit puhua oppilaiden ”kodista” tai ”kulttuurista”.

OPPIMISTEHTÄVIÄ

Tässä oppaassa esitellään tehtäviä, joita voit toteuttaa osana opetusta ja joiden avulla oppilaat oppivat ryhtymään tekoihin pakolaisten hyväksi.

OPPIMISTAVOITTEET

Sen ymmärtäminen, että tietoa voidaan esittää eri tavoin ja että mediassa ja sosiaalisessa mediassa levitetään joskus harhaanjohtavaa ja väärää tietoa. Kriittisen ajattelun kehittyminen.

Faktaa, fiktiota vai niiden välimaastoa?

Vaihe 1: Jaa oppilaat pienryhmiin. Valitse aiheeksi jokin konflikti, joka on tuonut maailmaan lisää pakolaisia, turvapaikanhakijoita tai kansalaisuudettomia ihmisiä ja joka on parhaillaan esillä mediassa. Pyydä ryhmiä valitsemaan yksi medialähde tai poliittinen lähde ja tutkimaan konfliktia kyseisestä näkökulmasta.

Vaihe 2: Ryhmien on laadittava kansio, jossa on ajatuksia, faktoja, pakolaismääriä ja muita tietoja valitsemansa lähteen näkökulmasta.

Vaihe 3: Käydään keskustelu, jossa jokaisella ryhmällä on kolme minuuttia aikaa esittää käsityksensä konfliktista ja jossa ryhmät voivat myös esittää toisilleen kysymyksiä.

Vaihe 4: Keskustelun jälkeen pyydä ryhmiä selvittämään mahdollisimman tarkasti, mistä heidän valitsemansa lähde on saanut tietonsa.

Vaihe 5: Seuraavalla tunnilla keskustellaan koko luokan kesken heidän valitsemiensa lähteiden pätevydestä. Ryhmät voivat laatia kirjoitelman siitä, mitä he oppivat tiedonkeruusta, artikkeleiden lukemisesta ja maailman ymmärtämisestä tämän tehtävän pohjalta.

Mahdollinen loppukommentti jälkikeskusteluun –

Huomautus lähteiden luotettavuudesta ja siitä, miksi jotkut lähteet saattavat olla toisia luotettavampia. Voi olla hyödyllistä mainita UNHCR:n tilastosivusto data2.unhcr.org/en/situations ja muut UNHCR:n tilastot sekä se, että UNHCR seuraa tilanteita ympäri maailmaa ja osallistuu pakolaisten rekisteröintiin.

OPPIMISTAVOITTEET

Yhteistyön tekeminen ja yhdessä luominen niin, että jokainen osallistuu. Sen ymmärtäminen, että jokaisen panos on tärkeä.

Tehdään yhdessä pakolaisiin tai vailla kansalaisuutta oleviin henkilöihin liittyvä luova tehtävä ja jaetaan se laajemman yhteisön kanssa esimerkiksi kutsumalla vanhemmat tai muut luokat katsomaan esitystä.

Tehtävän kannalta olisi hyödyllistä, jos voidaan tehdä yhteistyötä pakolaisia tai kansalaisuudettomia ihmisiä auttavan järjestön kanssa tai jopa pakolaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden itsensä kanssa.

Jos heitä ei saada mukaan luovaan projektiin, heidät voidaan kutsua mukaan lopulliseen esitykseen tai näyttelyyn ja pyytää puhumaan siellä, tarjoten oppilaille mahdollisuuden oppia heiltä.

Esimerkki 1: Taidenäyttelyn valmistelemine ja pitäminen

Esimerkki 2: Tanssiesitys tai näytelmä

Esimerkki 3: Runonlausuntaesitys

Esimerkki 4: Satukirjan kirjoittaminen

Mahdollinen loppukommentti jälkikeskusteluun –

Tämä on ollut mahtava tapahtuma, ja jokainen teki osansa sen onnistumiseksi. Tällaisten tehtävien avulla voimme oppia, miten tärkeä jokaisen antama panos on.

OPPIMISTAVOITTEET

Oppilaat ja heidän perheensä saavat mahdollisuuden tutustua toisiinsa ja muodostaa yhteisön.

Kouluvuoden alussa järjestetään tervetuliaisilta tai kuukausittainen aamiainen koulun uusille tulokkaille. Tapahtumassa on pelejä ja leikkejä, joiden avulla ihmiset tapaavat ja tutustuvat toisiinsa.

Oppilaat voivat valmistaa oman maansa ruokia ja pitää esitelmän koulun toiminnasta.

OPPIMISTAVOITTEET

Turvapaikkaa hakevien ihmisten taloudellisen tilanteen ymmärtäminen

Vaihe 1: Pyydä oppilaita jakautumaan ryhmiin ja selvittämään, kuinka paljon turvapaikanhakijat saavat rahaa odottaessaan turvapaikkahakemuksensa käsittelyä.

Vaihe 2: Tehdään kenttäretki läheiseen ruokakauppaan ja selvitetään, miten rahan voisi siellä käyttää. On muistettava, että monet turvapaikanhakijat pitävät yhteyttä perheeseensä ja hankkivat tietoa tärkeistä tapahtumista kännykän avulla. Kännykän käytön kulut on siis otettava huomioon rahankäytössä.

Vaihe 3: Millainen muunlainen materiaallinen tai rahallinen tuki auttaisi perhettä, jossa on kouluikäisiä lapsia, ja onko sellaista saatavilla? Onko talvivaatteiden hankkimista varten olemassa avustuksia, ja ovatko ne riittäviä?

Vaihe 4: Tehtävän jälkeen kysy oppilailta, mitä tunteita tehtävä herätti ja millaisilla projekteilla tai toimilla tilanteeseen voisi vaikuttaa (esim. varainkeruu, kännyköihin liittyvät lahjakortit, päättäjiin vetoaminen, palvelujen tai avun tarjoaminen ryhmille).

OPPIMISTAVOITTEET

Sen ymmärtäminen, miten me yksilöinä voimme vaikuttaa yhteiskuntaan ja toisten ihmisten elämään.

Etsi oppilaille lähdeartikkeleita ja pyydä heitä tekemään tutkimusta paikallisen median, paikallisten yhteisöjen ja yhdistysten, vastaanottokeskusten ja pakolaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä auttavien järjestöjen parissa. Onko olemassa joitakin lainsäädännön tai käytännön alueita, joilla pakolaisia tai kansalaisuudettomia voitaisiin auttaa nykyistä paremmin?

Jos löytyy aiheita, joista oppilaat ovat erittäin kiinnostuneita, he voivat kirjoittaa kuntapäättäjälle tai kansanedustajalle ja vaatia lisää toimia kyseisessä asiassa.

Jälkikeskustelussa oppilaille pitäisi tarjota mahdollisuus miettiä muita yhteiskuntaan vaikuttamisen tapoja. Lisäksi olisi kiinnitettävä huomiota siihen, millaista voi olla elää yhteiskunnassa, jossa ei ole mahdollisuutta vaikuttaa yhteiskuntaan tai jossa henkilöä ei tunnusteta yhteiskunnan jäseneksi eikä hänellä ole oikeutta osallistua yhteiskuntaan vaikuttavaan toimintaan (kuten kansalaisuudettomilla henkilöillä ei useinkaan ole).

OPPIMISTAVOITTEET

Kansalaisuudettoman henkilön tai ilman laillista asemaa maassa elävän maahanmuuttajan todellisuuden ymmärtäminen.

Vaihe 1: Oppilaat jakautuvat ryhmiin ja selvittävät soittamalla tai internetistä hakemalla, kuinka eri paikkoihin hankitaan jäsenyys, avataan tili tai käytetään niiden palveluja.

Vaihe 2: Oppilaat voivat esimerkiksi kysyä kirjastosta kirjastokortin saamisesta, pankista pankkitilin avaamisesta, uimahallista tai kuntosalilta kausi- tai jäsenkortin hankkimisesta, jostakin opistosta kursseille ilmoittautumisesta, terveysasemalta hoitoon pääsemisestä, matkatoimistosta matkan varaamisesta, kuntavaaleissa äänestämisestä ja niin edelleen. Oppilaat voivat myös etukäteen ideoida yhdessä, mihin tahoihin otetaan yhteyttä.

Vaihe 3: Yhteydenottojen jälkeen oppilaat laativat listan tilin avaamiseen, palveluiden käyttämiseen, jäsenyyden hankkimiseen jne. vaadittavista todistuksista. Sen jälkeen he selvittävät, pystyisivätkö vailla kansalaisuutta olevat henkilöt tai maassa vailla laillista asemaa elävät maahanmuuttajat tekemään kyseisiä asioita.

Tilannetta voi havainnollistaa oppilaille esimerkiksi seuraavien kysymysten avulla:

Kysymys 1: “Kenellä voisi olla syntymätodistus?”

Kysymys 2: “Kenellä olisi mahdollisesti passi?”

Kysymys 3: “Kuinka nämä todistukset voisivat auttaa palvelujen saamisessa ja käyttämisessä?”

Vaihe 4: Keskustellaan aiheesta yhdessä, ja oppilaat voivat miettiä tapoja, joilla he voisivat auttaa vailla kansalaisuutta olevia lapsia tai vailla laillista asemaa olevia maahanmuuttajia saamaan kyseisiä palveluita.

Mahdollinen loppukommentti jälkikeskusteluun –

Paperittomuus ja kansalaisuudettomuus voivat hankaloittaa ihmisen elämää monin eri tavoin, ja tämän tehtävän aikana olemme käsitelleet niistä joitakin.

OPPIMISTAVOITTEET

Omassa maassa elävien pakolaisten tilanteen ymmärtäminen.

Tarkista aluksi, onko luokalla oppilaita, joiden vanhemmat ovat pakolaisia.

Vaihtoehto 1: Jos heitä on, tiedustele vanhemmilta, haluaisivatko he tulla kertomaan kokemuksistaan pakolaisena sekä aiemmasta elämästään kotimaassaan.

Vaihtoehto 2: Jos se ei onnistu, kysy paikalliselta pakolaisia auttavalta järjestöltä, voisiko heidän tuntemansa pakolainen tai järjestön työntekijä tulla vierailemaan luokassa.

Kannusta oppilaita kysymään vierailijalta mahdollisimman paljon kysymyksiä.

Pyydä oppilaita kysymään vierailijalta, kuinka he voisivat auttaa sekä suunnittelemaan yhdessä projekti, jossa käytetään pakolaisilta tai pakolaisjärjestöltä saatua palautetta

Jälkikeskustelussa oppilaille pitäisi tarjota mahdollisuus miettiä muita yhteiskuntaan vaikuttamisen tapoja. Lisäksi olisi kiinnitettävä huomiota siihen, millaista voi olla elää yhteiskunnassa, jossa siihen ei ole mahdollisuutta vaikuttaa, tai jossa henkilöä ei tunnusteta yhteiskunnan jäseneksi eikä hänellä ole siten oikeutta osallistua yhteiskuntaan vaikuttavaan toimintaan (kuten kansalaisuudettomilla henkilöillä ei useinkaan ole).

Kutsu
pakkomuutto-
taustainen
puhuja
luokkaasi!

Lisää opetusmateriaalia on osoitteessa: pakolaisapu.fi/koulut/

Nämä opetusmateriaalit on laatinut Mialy Dermish, ja laatimisessa ovat avustaneet Kyla Webb, Laetitia Lemaistre, Inge Sturkenboom ja Lauren Malesky.

© 2019 UNHCR

MUUMI®

Hyvä opettaja

Tervetuloa mukaan juhlimaan muumien 80-vuotista historiaa yhdessä luokkasi kanssa, ja kiitos, että olet tuonut muumit ja heidän arvonsa nuorten tietoisuuteen.

Tämä kouluja varten kehitetty materiaali syventyy ensimmäiseen muumitarinaan *Muumit ja suuri tuhotulva* ja sen teemoihin; rohkeuteen, solidaarisuuteen, toivoon ja yhteenkuuluvuuden tunteeseen.

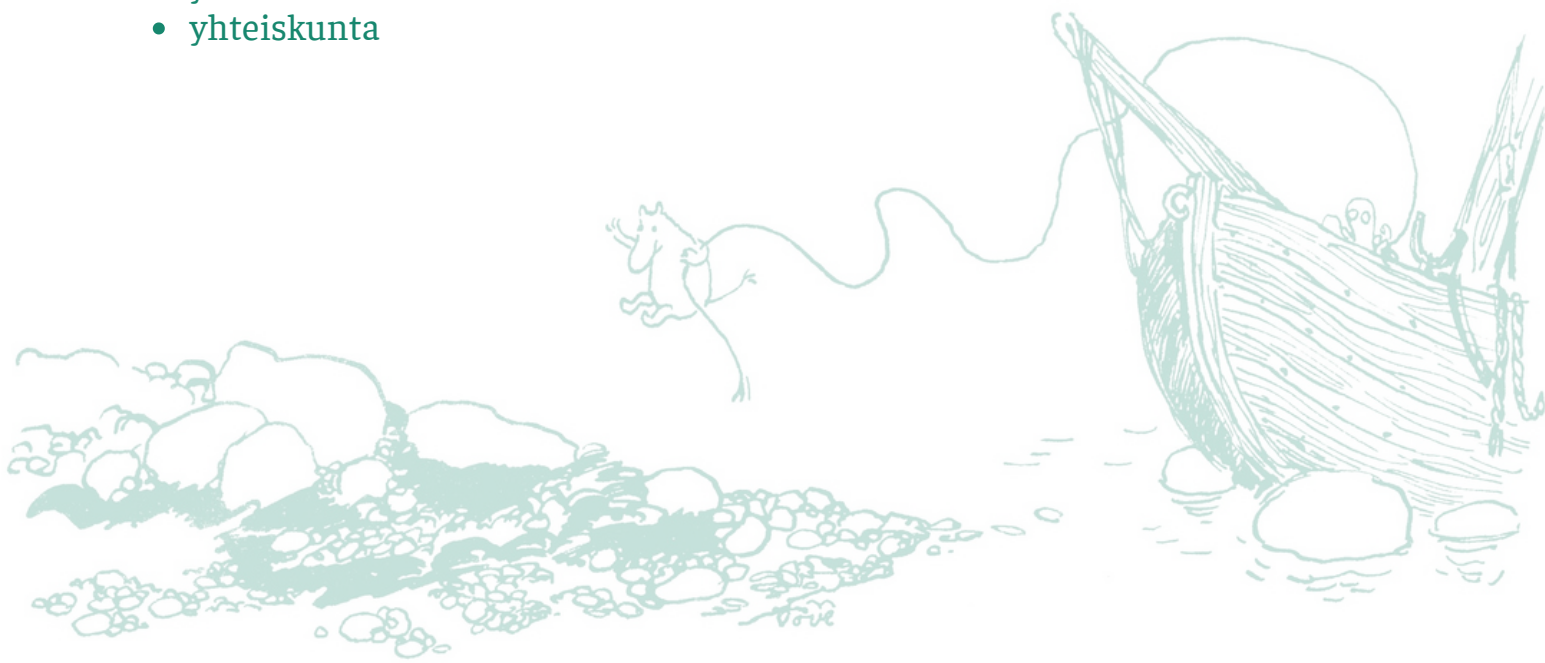
Työskentelyyn tämän materiaalin kanssa tarvitset *Muumit ja suuri tuhotulva* -kirjan, joka on 48-sivuinen.

Nuoremmille oppilaille suunnattu kirjan lukeminen ja luetun pohdinta on suunniteltu viiteen noin 20-30 minuutin sessioon. Voitte käsitellä useamman osion samalla kertaa, jos se sopii teille paremmin.

Vanhempien oppilaiden luku- ja kirjoitusharjoitukset voidaan järjestää siten, kuin sinä opettajana katsot ryhmällesi parhaaksi.

Materiaali soveltuu hyvin seuraaviin oppiaineisiin ja teemoihin:

- kuvataide
- äidinkieli ja kirjallisuus
- ympäristö
- yhteisö
- yhteiskunta

Taustaa

Tove Jansson – muumitarinoiden luoja ja paljon muuta

Tove Jansson (1914-2001) oli suomalainen kirjailija ja kuvataiteilija, jonka kuvitetut lastenkirjat ja aikuiskirjallisuus ovat rakastettuja ympäri maailmaa. Hänet tunnetaan parhaiten muumitarinoiden sekä niitä seuranneiden muumisarjakuvien ja kuvakirjojen luoja. Lisäksi hänen aikuiskirjallisuudestaan *Kesäkirja* -romaanit pidetään laajalti pohjoismaisen kaunokirjallisuuden klassikkona. Tove Jansson oli lahjakas monissa eri kirjallisuuden ja taiteen muodoissa: hän saavutti varhain mainetta lupaavana nuorena taidemaalarina ja sarjakuvapiirtäjänä ja myöhemmin romaanien ja novellien, runojen sekä radio- ja teatterinäytelmien kirjoittajana.

1960-luvulla Tove Jansson rakensi yhdessä kumppaninsa Tuulikki Pietilän ja ystävänsä Pentti Eistolan kanssa dioraamoja, jotka kuvaavat erilaisia kohtauksia muumitarinoista, sekä tunnetuimpana valtavan viisikerroksisen Muumitalon. Nämä mallit ilmentävät leikkisyyttä ja elinikäistä luovuutta, jotka ovat tunnusomaisia Tove Janssonin elämälle ja työlle.

Jos olet kiinnostunut oppimaan lisää Tove Janssonin työstä ja elämästä, käy osoitteessa tovejansson.com.

Ensimmäinen muumitarina ja juhlavuosi

Tove Jansson kirjoitti ensimmäisen muumitarinan, *Muumit ja suuri tuhotulva*, toisen maailmansodan aikana lohduttaakseen itseään synkkyiden keskellä. Hän loi maailman, joka rakentuu seikkailun ja osallisuuden varaan, jossa erilaiset näkökulmat tulevat kuulluksi. *Muumit ja suuri tuhotulva* on tarina levottomista ajoista ja hajanaisesta perheestä. Se on tarina toivosta, yhteenkuulumisen tärkeydestä ja siitä, että on olemassa turvallinen paikka, jota voi kutsua kodiksi.

Muumit ja suuri tuhotulva seuraa Muumimammaa ja Muumipeikkoa, jotka etsivät kadonnutta Muumipappaa ja uutta kotia. He kohtaavat lukemattomia vaaroja ja tapaavat muita tulvaa pakenevia olentoja. Lopulta he löytävät Muumipapan ja puun korkuisen tyylikkään ja siniseksi maalatun talon – Muumitalon.

Vuonna 2025 juhlitaan muumitarinoiden 80-vuotista historiaa. Juhlavuoden keskeisenä teemana on Muumitalo ja se, mitä se edustaa – yhteenkuuluvuuden tunnetta, paikkaa, jossa ovi on aina auki.

Keskellä Muumilaaksoa majakkana seisova Muumitalo on paikka, jossa voi hengähtää ja juhlaa. Paikka, jossa voi olla oma itsensä. Muumitalo tarjoaa suojaa, lohtua ja turvaa kaikille, jotka sitä etsivät. Juuri tämä mahdollistaa sen, että muumit ja heidän laajennettu perheensä voivat rohkeasti lähteä maailmalle seikkailemaan, ottaa riskejä ja olla vapaita. Seikkailuillaan he voivat olla varmoina siitä, että matkan päätteeksi heillä on paikka, jonne palata. Paikka, johon he kuuluvat – paikka, jota he voivat kutsua kodiksi. Ovi on aina auki.

“Muumipeikon isä ja äiti ottivat kaikki heidän tuttavansa vastaan yhtä rauhallisesti. Sisään tuotiin vain uusia vuoteita ja ruoka pöytää suurennettiin. Niin muumitalosta oli tullut hulinatalo, missä jokainen teki mitä päähän pälkähti eikä kukaan pitänyt murhetta huomisesta.”

- Taikurin hattu

Materiaali vanhemmille oppilaille

Kirjoittaminen voi toimia turvallisena kanavana kokemuksille, tunteille, muistoille ja ajatuksille ja tapana säilyttää niitä. Kirjoittaminen edistää kykyämme selittää ja tarkentaa ajatuksiamme muille ja itsellemme. Kirjoittamisen avulla voimme ymmärtää omaa elämäämme.

Lue *Muumit ja suuri tuhotulva* ääneen luokassa tai yksin jaettuna annettuihin osiin, tai kukin omaan tahtiin.

Taustaa oppilaille

Tove Janssonin ajatuksia *Muumit ja suuri tuhotulva* -kirjan kirjoittamisesta:

“Sotatalvena 1939 työni oli seisahtunut; tuntui aivan hyödyttömältä koettaa piirtää kuvia. Kai voit ymmärtää, että äkkiä innostuin kirjoittamaan jotakin, mikä alkoi sanoilla “Olipa kerran”. Satuhan jatkosta piti tulla, ei mahtunut mitään, mutta puolustelin itseäni sillä, etten ottanut mukaan prinssejä, prinsessoja enkä pieniä lapsia, vaan valitsin sen sijaan pilapiirrokseni äkäisen tunnushahmon ja nimitin sen Muumipeikoksi.”*

*) Tove Janssonin satiirisia pilapiirroksia julkaistiin suomalaisessa poliittisessa Garm-lehdessä.

Kirjoitusharjoitukset

Valitse yksi tai useampi seuraavista kirjoitustehtävistä *Muumit ja suuri tuhotulva* -tarinan teemojen innoittamana:

Kirjoita tarina seikkailusta, jolla on onnellinen loppu

- Mikä on tarinan haaste?
- Miksi tarinasi hahmon (hahmojen) on lähdettävä seikkailuun?
- Mitä ongelmia he kohtaavat matkalla?
- Miten he löytävät ratkaisun ongelmiin ja mikä saa tarinan päättymään onnellisesti?

Kirjoita essee solidaarisuudesta

Kirjassa *Muumit ja suuri tuhotulva* näemme solidaarisuutta siinä, miten Muumipeikko ja Muumimamma auttavat muita ja saavat apua muilta matkan varrella. Solidaarisuus on tukemista, jakamista, auttamista ja empatian osoittamista. Miksi nämä arvot ovat tärkeitä nykymaailmassa?

Kirjoita runo rohkeudesta

- Ajasta, jolloin olit rohkea.
- Jostakin rohkeutta osoittavasta henkilöstä.
- Siitä, mitä rohkeus merkitsee sinulle.
- Tai jostain muusta, mitä haluat kuvata runon muodossa rohkeudesta.

Kirjoita essee perheestä

Perinteisesti ”perhe” on ollut melko kapea käsite, mutta nykyään puhutaan ydinperheiden lisäksi myös laajennetuista perheistä, valituista perheistä, uusperheistä jne. Muumilaaksossa perhe on aina ollut joustava käsite, jossa ystävistä tulee perhettä ja ovi on aina auki.

Mikä tekee perheestä perheen?
Ketkä ovat perheenjäseniä?
Miten perheitä luodaan?